



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 6.Pf.20.628/2023/6.

A felperes:

felperes

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Várhomoki Gergely

(ügyvéd címe)

Az alperes(ek):

I.r. alperes I. rendű

(I.r. alperes címe)

II.r. alperes II. rendű

(II.r. alperes címe)

Az alperes(ek) képviselője:

Kepler Ügyvédi Iroda,

eljáró ügyvéd: Dr. Kepler Norbert az I. rendű alperes képviselőjében

(ügyvéd címe)

Dr. Szabó Izabella ügyvéd a II. rendű alperes képviselőjében

(ügyvéd címe)

A per tárgya: kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 28.P.20.647/2022/38. sz. ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: felperes (40. és 41. sorszám alatt)

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 85.000 (nyolcvanötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes a keresetében azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket 760.000 forint kártérítés és ebből 30.000 forint után 2017. február 8. napjától, 150.000 forint után 2017. március 11. napjától, 130.000 forint után 2017. április 11. napjától, 100.000 forint után 2017. szeptember 14. napjától, 350.000 forint után pedig 2017. november 7. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamat egyetemleges megfizetésére. A kártérítési

követelését az I. rendű alperessel szemben a 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 3:21. § (1) és (2) bekezdésére, 3:24. §-ára, 3:112. § (2) bekezdésére, 6:272.§-a, 6:137. §-a, 6:142. §-a, 6:522. § (2) bekezdés a) pontjára és 6:524. § (1) bekezdésére, a II. rendű alperessel szemben a Ptk. 6:62. § (1) és (3) bekezdésére, 6:272. §-ára, valamint a 6:524. § (1) bekezdésére alapította.

[2] A felperes előadta, hogy az önálló cégjegyzési joggal bíró korábbi ügyvezetőjeként az I. rendű alperes 2017. január 11-én marketing tanácsadói feladatok ellátásával bízta meg a II. rendű alperest. A II. rendű alperesnek a megbízás alapján a felperes által a cím1 szám alatt található ingatlanon megvalósítani kívánt 12 lakásos luxus-lakópark értékesítéséhez kapcsolódó marketing feladatokat kellett ellátnia. A felperes állította, hogy az I. rendű alperes feleslegesen, nem a cég érdekeinek megfelelően kötött a II. rendű alperessel szerződést, és a szerződés alapján olyan kifizetéseket teljesített, amelyekhez tényleges teljesítés nem kapcsolódott. Az értékesítés marketingje a szerződéskötéskor még nem lehetett aktuális, ugyanis a projekt nem volt megfelelően előkészítve, és építési engedély sem állt rendelkezésre. A felperes állította, hogy az I. rendű alperesnek volt reklámügynöki szakismerete, ezzel szemben a II. rendű alperes nem rendelkezett az ilyen tevékenységhez szükséges képesítéssel és gyakorlattal. A II. rendű alperes felelősségét arra alapította, hogy az együttműködési kötelezettsége alapján a megbízási szerződés megkötésekor fel kellett volna hívnia az I. rendű alperes figyelmét arra, hogy az építési engedély kiadását megelőzően atipikus a marketing stratégiára vonatkozó szerződés megkötése. A felperes állította, hogy a II. rendű alperes a tényleges tevékenység nélkül kiállított számlák alapján kapott megbízási díjakkal ellenszolgáltatás nélkül gazdagodott. A II. rendű alperesnek a módosított építési engedély alapján érzékelnie kellett volna, hogy üdülőingatlan esetén más típusú marketing anyag elkészítésére lenne szükség. A felperes ezért állította, hogy a II. rendű alperes olyan tevékenységeket végzett, amelyekre nem volt szükség, illetve munkáját kellő szakértelem és gondosság nélkül végezte. A projekt meghíusulásának előjeleit ugyanis fel kellett volna ismernie.

[3] Mindkét alperes a kereset elutasítását kérte az érdemi ellenkérelmében. Állították, hogy a II. rendű alperes a megbízási szerződésből eredő feladatait szerződésszerűen teljesítette, amiket a felperes teljesítési igazolásokkal is elismert. Az I. rendű alperes vitatta az ügyvezetői kötelezettségeinek megszegését, illetve jogi és ténybeli azonosság hiányában a célszerűségi pertársaság és a II. rendű alperes egyetemleges kártérítési felelősségének a fennállását.

[4] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest az I. rendű alperes javára 110.000 forint, a II. rendű alperes javára 420.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában tényként állapította meg, hogy az I. rendű alperes 2016. augusztus 9. napjától a felperes önálló cégjegyzési joggal bíró ügyvezetője volt, aki a feladatát megbízás alapján látta el. A felperes a tulajdonában álló cím1 szám alatti üres telekre 12 lakásos luxus-lakóparkot kívánt építeni, annak reményében, hogy

az ingatlanok már a tervezés fázisában értékesíthetők lesznek. A beruházáshoz a 2016. október 3-án kelt szerződés alapján a cég1, a felperes egyik tulajdonosa biztosított 5 millió euró hitelkeretet. Az építésügyi hatóság a 2017. március 28. napján jogerőre emelkedett határozatával a tervezett építkezésre az építési engedélyt megadta. Ezt követően a 2017. augusztus 21. napján jogerőre emelkedett döntésével a határozatát akként módosította, hogy lakóingatlan helyett üdülőingatlan építésére adott engedélyt.

[6] A felperes 2017. január 11. napján marketing tanácsadói feladatok ellátására megbízási szerződést kötött a II. rendű alperessel. A II. rendű alperes feladatát képezte reklám- és kommunikációs tanácsadás, reklámozási és PR tevékenység tervezése és szervezése, reklámköltségek tervezése, szakmai kiállításokon való részvétel szervezése, eseti tájékoztató programok tartása, kapcsolattartás szakmai rendezvényszervezőkkel, versenytársak gazdasági, marketing- és reklámtevékenységének figyelése, elemzése, valamint egyéb marketing- és reklámtanácsadói feladatok elvégzése, eseti reklámprojektek kivitelezése. A II. rendű alperes órádíja 5.000 forint volt. A II. rendű alperes a szerződés alapján piackutatást végzett, feltérképezte a tervezetthez hasonló adottságokkal bíró új építésű ingatlanokat, részt vett a szakmai kiállításon, ami alapján megtervezte a projekt marketingstratégiáját. Együttműködött az építész irodával, illetve a grafikusokkal. Összefogta a projekt azonosítására szolgáló logó készítésének a munkafolyamatát, ami aztán a közreműködésével és megszövegezésével készülő brosúrában és a projekt internetes honlapján is megjelent. Először a logó, majd a brosúra, 2017 augusztusában az internetes oldal tesztfelülete is elkészült, és a projekt hirdetését a magazinban is megjelentette. A weboldal 2017 októberében nyerte el a végleges formáját. Mindezen tevékenységei ellenértékeként a II. rendű alperes 2017. február 1. napján, szám1 sorszámon bruttó 30.000 forint értékben PR kommunikációs tanácsadásról, 2017. március 1. napján szám2 sorszámon marketingarculat kialakítása tárggyal bruttó 150.000 forint értékben, 2017. április 3-án szám3 sorszámon féléves marketingterv kidolgozásáról bruttó 130.000 forint értékben, 2017. szeptember 7. napján szám4 sorszámon weboldalstruktúra, webszövegezés tárggyal bruttó 100.000 forint értékben, 2017. november 6-án szám5 számon brosúratervezés, brosúra szövegírás, szövegkorrektúra tárggyal bruttó 350.000 forint értékben állított ki számlát. A felperes részéről az I. rendű alperes a teljesítést valamennyi számla esetében a számlák szerinti tartalomnak megfelelően igazolta, és azok alapján a felperes összesen 760.000 forintot fizetett meg a II. rendű alperesnek.

[7] A projekt 2017. augusztusát követően meghiúsult, miután a felperes magyar tulajdonosai arról tájékoztatták a beruházó finanszírozót, hogy az építőanyagárak drasztikus emelkedésére és az építőiparban tapasztalható munkaerőhiányra tekintettel az eredetileg tervezett összegből azt nem lehet megvalósítani. A felperes taggyűlésének a döntése alapján az I. rendű alperes 2018. május 31. napjától már csak személy1-val együtt jegyezhetette a céget, majd 2018. október 25. napján a taggyűlés azonnali hatállyal visszahívta tisztségéből az I. rendű alperest.

[8] Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában személy2, személy3 és személy4 tanúk vallomása alapján megállapította, hogy a II. rendű alperes ténylegesen végzett marketingtanácsadói feladatokat a felperes részére, amelyet a felperes által kiállított teljesítésigazolások is alátámasztottak. Erre tekintettel mellőzte személy5 és személy6 tanúk

kihallgatását. Álláspontja szerint a teljesítésigazolások tekintetében alaptalanul hivatkozott a felperes a nemleges bizonyítási kötelezettségéből eredő bizonyítási szükséghelyzetre, figyelemmel arra, hogy maga is elismerte, hogy az értékesítéshez kapcsolódó marketingszolgáltatás lényege a piackutatás, az arculat kialakítása, valamint a reklámtevékenység. A II. rendű alperes által kiállított számlákban megjelenő szolgáltatások sorrendje pedig ennek megfelelően először PR kommunikációs tanácsadásra, majd marketingarculat kialakítására, és marketingterv kidolgozására, végül weboldal struktúra, webszövegezés, és brosúratervezés, brosúra szövegírásra vonatkozott, ami egybevágott személy² és személy³ által elmondott folyamatjellegből következő marketingszakmai követelményekkel. A becsatolt bizonyítványa tartalmának az értékelése, valamint személy² tanúvallomása alapján a bíróság megállapította, hogy a II. rendű alperes marketingtanácsadói feladatok ellátásához szakképesítéssel, és megfelelő tapasztalattal is rendelkezett. Ezért nem találta megalapozottnak a bíróság a felperes kontárszerződésre vonatkozó hivatkozását. Elfogadta továbbá az I. rendű alperesnek azt az érvelését is, hogy reklámügynöki tevékenységgel üzletszerűen foglalkozó cégeknél betöltött ügyvezetői tisztsége önmagában nem tette őt alkalmassá marketing feladatok ellátására.

[9] A bíróság személy¹ személyes meghallgatása, valamint személy⁷ és személy² tanúk vallomása alapján megállapította, hogy a felperesben, illetve a befektetőben is megvolt az előértékesítés szándéka, aminek következtében a marketingstratégia tervezése, kialakítása már a projekt legelején elkezdhető volt. A bíróság álláspontja szerint marketingszempontról nem bírt jelentőséggel, hogy módosított építési engedély üdülő besorolásra szólt. A 2017. augusztusát megelőzően kiállított számlák vonatkozásában visszasság nem merült fel, azonban a projekt 2017 augusztusában történt végleges leállítást követően kiállított két számla szerinti tevékenység szükségessége külön vizsgálatot igényelt. A bíróság személy³ tanúvallomása, valamint a II. rendű alperesnek személy⁶ informatikussal folytatott e-mail levelezése alapján megállapította, hogy e két számla alapjául szolgáló tevékenységek is még a projekt folyamatban léte alatt és annak megvalósulása érdekében kerültek elvégzésre ténylegesen.

[10] A bíróság kifejtette, hogy a Ptk. 6:62. § (1) bekezdésében rögzített általános együttműködési és tájékoztatási kötelezettségből nem következett az, hogy az alperesek kötelesek lettek volna az egymással folytatott kommunikációjukat írásban rögzíteni. A felperes nem hivatkozott olyan szerződési tartalomra sem, amely ilyen kötelezettséget keletkeztetett volna. A bíróság szerint az előértékesítés szándékára figyelemmel nem volt időelőttinek tekinthető a 2017. január 11. napján történt szerződéskötés, így ezzel kapcsolatban a II. rendű alperesnek nem volt figyelmeztetési kötelezettsége. Marketingtanácsadóként a II. rendű alperesnek nem volt feladata az üzleti terv változásainak, a felperes részéről a költségek emelkedése kezelésének a nyomon követése. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a felperesnek állt érdekében annak bizonyítása, hogy a II. rendű alperes a megbízási szerződést nem, illetve nem kellő gondossággal teljesítette, továbbá, hogy az I. rendű alperes a marketingtanácsadói szerződést nem megfelelő időben, illetve szükségtelenül kötötte, és nem teljesített szolgáltatások ellenértékének kifizetéséről rendelkezett. A felperes bizonyítása azonban nem vezetett eredményre, mivel éppen az ellenkérelem állításait bizonyította.

[11] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. A felperes a fellebbezésében elsődlegesen a 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 381. §-a és 384. § (2) bekezdés b) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felperes másodlagos fellebbezési kérelme arra irányult, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg, és az alpereseket egyetemlegesen kötelezze 350.000 forint és ezen összeg után 2017. november 7-től a kifizetésig járó késedelmi kamat egyetemleges megfizetésére, míg a megváltoztatással nem érintett részében a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára. Mind az elsődleges, mind a másodlagos fellebbezési kérelme részeként a felperes kérte, hogy az Ítéltábla a Pp. 369. § (4) bekezdésének megfelelően végezze el a saját anyagi jogi álláspontja szerint szükséges anyagi pervezetést és tegye meg az ezzel összefüggő intézkedéseket. A felperes a harmadlagos fellebbezési kérelme szerint azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a keresetének megfelelően teljes egészében változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét.

[12] Az elsődleges fellebbezési kérelme körében a felperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a jogintézmény céljával ellentétesen alkalmazta az állítási szükséghelyzet Pp. 184. § (1) bekezdésében, továbbá a bizonyítási szükséghelyzet Pp. 265. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt szabályát. A felperes állította, hogy a bizonyítási indítványok megtételéhez nélkülözhetetlen adatok megszerzéséhez szükséges intézkedéseket megtette azáltal, hogy a teljesítést alátámasztó összes releváns iratot kérte a II. rendű alperestől. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen utasította el a bizonyítási szükséghelyzetre való hivatkozását azzal, hogy a perben feltenni indítványozott kérdések nem egyeznek meg teljes mértékben az adatbekérőlevél tartalmával. A bizonyítási és állítási szükséghelyzet diszfunkcionális alkalmazása a bizonyítás rendjének, valamint a jogvita kereteinek törvénysértő leszűküléséhez vezetett. Ennek eredményeként előállt információs aszimmetria folytán nem volt képes további tényállításokat tenni arra vonatkozóan, hogy a II. rendű alperes tanácsa, illetve állítólagos munkája miért nem felelt meg érdekének, illetve miért volt szükségtelen. Az állítási szükséghelyzet megfelelő alkalmazása érdekében az anyagi pervezetés elvégzésére és az ezzel összefüggő intézkedések megtételére irányuló kérelme arra irányult, hogy a keresetlevelében foglalt valamennyi kérdés tekintetében a bíróság hívja fel a II. rendű alperest nyilatkozattételre. A felperes állította, hogy a Pp. 279. § (1) bekezdését az elsőfokú bíróság azzal is megsértette, hogy a teljesítésigazolást olyan joghatással vette figyelembe, hogy a felperes indítványait figyelmen kívül hagyta. A teljesítésigazolás ugyanis a szabályszerű teljesítés tartalmának a meghatározását nem pótolja, a teljesítésigazolás nem hozza abba a helyzetbe, hogy a szolgáltatás tartalmát ellenőrizhesse és eljárásjogilag nem teszi lehetővé a számára, hogy bizonyítási indítványokat terjesszen elő a szolgáltatás ténylegességére nézve. A Fővárosi Ítéltábla Pf.20.590/2019/5. számú határozata szerint a teljesítésigazolás nem fordítja meg a bizonyítási terhet. A szolgáltatás pontos tartalmát, a megbízás szabályszerű ellátását a II. rendű alperes volt köteles állítani a BDT2022. 4535. számon közzétett döntésben kifejtettek szerint. Megbízási szerződés esetén ugyanis a teljesítésigazolás tartalmának valósága tevékenységgel elérhető eredmény hiányában nem ellenőrizhető.

[13] Az elsőfokú ítélet részleges megváltoztatása iránti másodlagos fellebbezési kérelme indokaként a felperes arra hivatkozott, hogy mind az utolsó 350.000 forintra vonatkozó II. rendű alperes által kiállított készpénzes számla adattartalma, mind a számla teljesítési

dátumával összefüggő adójogi rendelkezések és a teljesítésigazolás szövege cáfolja a broszúra készítésével kapcsolatos ítéleti ténymegállapításokat. Hangsúlyozta, hogy a teljesítésigazolást először az alperesi ellenkérelem mellékleteként látta, korábban a II. rendű alperes azt kifejezett adatkérésre sem küldte meg a részére. A Fővárosi Ítéltábla 6.Pkf.25.177/2023/3. számú végzésében rögzítettekből is az következik, hogy a perben mindvégig tagadta, hogy a II. rendű alperes broszúrát készített. Soha nem ismert el egyetlen óra alperesi teljesítést sem, éppen ezzel a nyilatkozatával összefüggésben részesült az elsőfokú bíróságtól bírságban. A perfelvételi tárgyaláson tett nyilatkozatával kijelentette, hogy elsődlegesen azt állítja, hogy II. rendű alperes nem végzett a részére marketingtevékenységet, másodlagosan pedig azt, hogy az elvégzett szolgáltatás értéktelen volt a számára. A felperes hivatkozott arra is, hogy a broszúra sem a perfelvételi, sem az érdemi tárgyalási szakban nem vált a peranyag részévé. A felperes álláspontja szerint a projekt végleges, 2017. szeptember 4-i lezárulása mellett a broszúra életszerűtlen tartalma önmagában hitelteleníti a II. rendű alperes teljesítését, az ugyanis a projekt kalkulált hasznát is tartalmazza. A 2023. április 26-i beadványa szerint az I. rendű alperes 2023. április 12-ig nem rendelkezett a broszúrával. Ha viszont azt csak 2023. április 12-én kapta kézhez, miként igazolta le a 70 munkaórányi broszúrával kapcsolatos munkát 2017. október 31-én. A felperes állította, hogy a szóbeli indokolásához képest az elsőfokú bíróság az ítélet írásbeli indokolását megváltoztatta, azonban abban benne maradt a broszúra korai elkészültére vonatkozó megállapítása, ami még az eredeti indokoláshoz illeszkedett. A felperes hangsúlyozta azt is, hogy a II. rendű alperes soha nem állította a perben, hogy valamely perirat a broszúra lenne, az ellenkérelméhez pedig sem broszúrát, sem 2017. augusztus utáni levelezést nem csatolt.

[14] A felperes a broszúrán kívüli II. rendű alperesi teljesítések tisztázása miatt tartotta szükségesnek az elsőfokú eljárás megismétlését vagy kiegészítését, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás lényeges szabálysértéseinek az orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges és nem is ésszerű. A marketingarculat kialakítása és a PR tanácsadás tekintetében a II. rendű alperesi teljesítésre vonatkozóan ugyanis még annyi tényállítás sem érkezett, mint a broszúrát illetően, és ezen tevékenységek kevésbé konkrétak. A harmadlagos fellebbezési kérelme indokaként a felperes a II. rendű alperes szavahihetőségét megdőntő nyilatkozataira, okirataira és a megrendelő lapokkal összefüggő adminisztrációs anomáliára hivatkozott. Állította, hogy a megrendelőlap hiányzik a broszúratervezéssel kapcsolatos tevékenység kapcsán. A II. rendű alperes tehát a megbízási szerződés 5.3. pontjába ütköző módon járt el a projektjellegű feladat végzése során.

[15] Az alperesek közül az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet, amelyben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[16] Az I. rendű alperes szerint a felperes egyik fellebbezési kérelmével összefüggésben sem jelölte meg a megsértett anyagi jogszabályt, vagyis anyagi jogi szempontból az ítéletet nem támadta. Ez kizárja az anyagi pervezetés megsértésére való hivatkozását, illetve, emiatt az ítélet hatályon kívül helyezését. Az I. rendű alperes állította továbbá, hogy a felperes a fellebbezésében egyetlen olyan körülményt sem jelölt meg, amely a Pp. 369. § (3) bekezdés a-e) pontjaiban felsoroltakat megalapozná. Az elsőfokú bíróság az eljárása során a felperes által megjelölt jogszabályhelyeket nem sértette meg, illetve az esetleges jogszabálysértés az ügy érdemére nem hatott ki. Az I. rendű alperes állította, hogy a 2023. március 14-én

megtartott perfelvételi tárgyaláson a felperes a keresetlevelében tett állítási szükséghelyzettel kapcsolatos nyilatkozatát a Pp. 183. § (4) bekezdése alapján visszavonta, ezért a Pp. 184. § (1) bekezdésének a megsértése fel sem merülhet. A 2023. március 9-i iratát a felperes bírói felhívás nélkül nyújtotta be, ezért az a Pp. 202. § (1) és (3) bekezdése értelmében hatálytalan perfelvételi nyilatkozat, ahhoz joghatás nem fűződhet, így az a másodfokú eljárásban sem hivatkozható. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási érdek megváltoztatásával összefüggésben kizárólag a felperes 2023. március 14-én megtartott perfelvételi tárgyaláson tett nyilatkozatát értékelhette, és azokat az I. és a III. sorszámú végzésében megalapozottan utasította el. A munkaórák kalkulálásának alapját, valamint a munka egyeztetésére vonatkozó kérdéseit a felperes egyik alperes részére sem tette fel, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a felperes bizonyítási szükséghelyzetre való hivatkozását. Az I. rendű alperes hangsúlyozta, hogy a lefolytatott bizonyítás eredménye egyébként alátámasztotta azt, hogy a II. rendű alperes a szolgáltatásait a kiszámlázott mennyiségekben teljesítette. Az elsőfokú bíróság pedig lefolytatta a felperes azon állítására vonatkozó bizonyítást, hogy a II. rendű alperes értékelhető tevékenységet nem végzett, ezt meghaladó bizonyítási indítványa a felperesnek nem volt. A bizonyítás rendjét, menetét tehát nem az elsőfokú bíróság szűkítette le, hanem éppen a felperes határozta meg a perfelvételi nyilatkozataival, amelyekhez a bíróság kötve volt. Az I. rendű alperes szerint az elsőfokú bíróság a BH2020. 71. és BH2017. 122. számú eseti döntésekben kifejtettekkel egyezően, helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által kiállított teljesítésigazolásokkal szemben a felperesnek kellett bizonyítania a saját jognyilatkozataiban foglalt tények valótlanosságát. Mivel a perben lefolytatott bizonyítás eredménye a felperes állításait cáfolta, az elsőfokú bíróság 18. számú jegyzőkönyvbe foglalt bizonyítási érdekre vonatkozó esetleges téves tájékoztatása sem hatna ki az ügy érdemi eldöntésére. Az elsőfokú bíróság egyébként teljesítette a Pp. 237. §-a alapján fennálló kötelezettségét azzal, hogy a felperes nyilatkozatainak következetlenségét és ellentmondásosságát kérdésekkel próbálta feloldani. A bíróság nem kizárólag a teljesítésigazolások tartalmát, hanem a perben lefolytatott bizonyítás teljes eredményét, a további okirati bizonyítékokat, a felperes ügyvezetőjének a személyes előadását és a tanúk vallomását is figyelembe vette a tényállás megállapítása során, így a Pp. 279. § (1) bekezdését sem sértette meg. Az I. rendű alperes állította, hogy a felperes által hivatkozott BDT2022. 4535. számú döntés iránymutatásként nem szolgálhat. Jelen perben ugyanis egy felek által nem vitatottan létrejött szerződés alapján történt teljesítés a per tárgya.

[17] Az I. rendű alperes hivatkozott arra, hogy személy3 és személy2 tanúk vallomása megerősítette, hogy a brosúrán hónapokig dolgoztak, és a munkával a II. rendű alperes már a projekt leállítását megelőzően elkészült. A brosúrával kapcsolatos számla tartalmára és az Áfa törvényre a felperes az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott, ezért ezek a Pp. 373. § (2) bekezdése szerint meg nem engedett új tény- és jogállítások, amiket a másodfokú eljárásban mellőzni kell. Az I. rendű alperes álláspontja szerint a felperes valótlanul állítja, hogy 6.Pkf.25.177/2023/3. számú végzésében az Ítéltábla az anyagi pervezetés hiányát állapította meg, egyúttal vitatta, hogy az elsőfokú ítélet szóbeli indokolásától az írásba foglalt ítélet eltért. Álláspontja szerint a felperes részbeni hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelme azért is megalapozatlan, mert a Pp. 381. §-a csak az ítélet teljes hatályon kívül helyezésére ad lehetőséget. A felperes által hivatkozott büntetőügyben hozott BH2023. 181. számú eseti döntés pedig polgári perben iránymutatásul nem szolgálhat. Az I. rendű alperes szerint a felperes harmadlagos fellebbezési kérelme érdemi elbírálásra alkalmatlan, és azt érdemi vizsgálat nélkül mellőzni kell, a felperes ugyanis ebben a tekintetben sem anyagi, sem eljárási jogszabálysértésre nem hivatkozott. Az alperes külön kiemelte, hogy személy2 tanúvallomása szerint a brosúrák még mindig megvannak egy dobozban. Hivatkozott arra,

hogy a brosúrával és a weboldallal kapcsolatos II. rendű alperesi szolgáltatások nem projektjellegű feladatok voltak, így nem a megbízási szerződés 5.3 pontja, hanem 5.1 pontja alá tartoztak. Ebből következően külön nem kellett megrendelni ezeknek a szolgáltatásoknak az elvégzését. A felperes ezért megalapozatlanul hivatkozik a megrendelőlapok hiányára.

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelemben bírálta felül az elsőfokú ítéletet [Pp. 358. § (5) bekezdés és 370. § (1) bekezdés].

[19] A fellebbezés az alábbiak miatt nem megalapozott.

[20] A felperes mindkét alperessel szemben a kárát a II. rendű alperessel szükségtelenül kötött szerződése alapján teljesítés nélkül kifizetett megbízási díjakban jelölte meg. Az I. rendű alperes kártérítési felelősségét az ügyvezetői, a II. rendű alperesét a megbízotti kötelezettségeinek a megszegésére alapította. Az elsőfokú bíróság a perben lefolytatott bizonyítás eredménye, egyebek mellett a felperes által a keresetében megjelölt számlákhoz kapcsolódóan kiállított teljesítésigazolások alapján bizonyítottan találta, hogy a II. rendű alperes a megbízást szerződésszerűen teljesítette, ezért lényegében az I. rendű alperes felróható, illetve a II. rendű alperes szerződésszegő magatartásának a hiánya miatt utasította el a keresetet. A fellebbezés alapján a Fővárosi Ítéltáblának alapvetően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság megsértette-e az állítási és bizonyítási szükséghelyzetre vonatkozó eljárési szabályokat, illetve, hogy helyesen vette-e figyelembe a felperes által kiállított teljesítésigazolásokat.

[21] A fellebbezés elbírálása során a Fővárosi Ítéltáblának abból kellett kiindulnia, hogy az alapelvként szabályozott eljárástámogatási kötelezettség tekintetében a Pp. 4. § (2) bekezdése kimondja, hogy a perben jelentős tények állítása, és az alátámasztásukra szolgáló bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a feleket terheli. A felperes ezért már a keresetlevelében köteles volt a kereseti kérelmét megalapozó tények előadására [Pp. 170. § (2) bekezdés c) pont], és a tényállításait alátámasztó és rendelkezésre álló bizonyítékok megjelölésére és csatolására, továbbá bizonyítási indítványai előterjesztésére [Pp. 170. § (2) bekezdés e) pont, 171. § (1) bekezdés b) pont]. A felperes kötelezettsége kiterjedt a kártérítési felelőség elemei közül a kár bekövetkezésének, az alperesek jogellenes, illetve szerződésszegő magatartásának, valamint az okozati összefüggésnek a szempontjából jelentős tények állítására és bizonyítására. A bizonyítás körében ugyanis a Pp. 265. § (1) bekezdése főszabályként kimondja, hogy törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el, továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli.

[22] A II. rendű alperes az I. rendű alperes által a felperes nevében kiállított teljesítési igazolásokat csatolt arra nézve, hogy a számláiban feltüntetett tevékenységeket elvégezte.

Ezeknek a tevékenységeknek a megtörténtét a felperes vitatta, állítása szerint a teljesítéssel kapcsolatos információkkal és bizonyítékokkal kizárólag a II. rendű alperes rendelkezik, és azok hiányában tényállításra és bizonyításra vonatkozó kötelezettségének nem tud eleget tenni. A Fővárosi Ítéltábla azonban a felperes érvelését az alábbiak miatt nem találta helyénvalónak:

[23] Állítási szükséghelyzet esetén a szükséghelyzettel érintett tényállítást, bizonyítási szükséghelyzet esetén a szükséghelyzetben lévő fél által bizonyítandó tény a bíróság valósnak fogadhatja el, ha annak tekintetében kételye nem merült fel. Az állítási szükséghelyzet fennállásához szükséges, hogy a fél valószínűsítse, hogy a határozott tények állításához szükséges információval kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezik, igazolja, hogy az információ megszerzése és megtartása érdekében szükséges intézkedéseket megtette, az ellenérdekű fél bírói felhívásra sem adja meg az információt, és az ellenérdekű fél nem valószínűsíti a fél oldaláról szükséges feltételek ellenkezőjét [Pp. 184. § (1) bekezdése]. A bizonyítási szükséghelyzethez pedig, hogy valószínűsítse, a bizonyítási indítványához nélkülözhetetlen adatokkal kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezik, igazolja, hogy az ezek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket megtette, a tényállítás bizonyítása számára nem lehetséges, de az ellenérdekű féltől elvárható az állított tények fenn nem állásának a bizonyítása, vagy a bizonyítás sikerességét az ellenérdekű fél neki felróhatóan hiúsította meg, és az ellenérdekű fél nem valószínűsíti ezek ellenkezőjét [Pp. 265. § (2) bekezdése].

[24] Mind az állítási, mind a bizonyítási szükséghelyzet lényegi eleme, hogy a határozott tények állításához szükséges információval, illetve a bizonyítási indítványhoz szükséges adatokkal kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezzen. Ez a feltétel pedig a II. rendű alperes teljesítéseivel összefüggésben a felperes esetében bizonyosan nem teljesült. A felperes ugyanis jogi személy, amely kizárólag természetes személy képviselője révén képes a polgári jogi jogviszonyokban részt venni és jognyilatkozatokat tenni. A Ptk. 6:11. § (1) bekezdése értelmében a képviselő – így a Ptk. 3:29. §-a szerinti törvényes képviselő – által megtett jognyilatkozat közvetlenül a képviseltet jogosítja és kötelezi. Amiről tehát a jogi személy adott ügylet során eljáró képviselője az ügylet megkötésével vagy teljesítésével kapcsolatban tud, arról szükségszerűen a jogi személy is tudomással bír. Ezen nem változtat az sem, ha a jogi személy képviselőjének a személye időközben megváltozik.

[25] A felperes a keresetlevelében a II. rendű alperes megbízotti teljesítésére vonatkozó tények tekintetében ugyan valóban hivatkozott az állítási szükséghelyzet fennállására, ezt a hivatkozását azonban a 2023. március 14. napján megtartott perfelvételi tárgyaláson maga visszavonta (26. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal). Az állítási szükséghelyzet szabályainak a megsértésére a felperes ezért is alaptalanul hivatkozott.

[26] A II. rendű alperes teljesítéseinek a szerződésszerűségét maga a felperes igazolta. Az általa elismerten elvégzett tevékenységek alapjául szolgáló adatok biztosítását, különösen a feladat elvégzéséért járó megbízási díj megfizetését követően a felperes ezért jogszerűen már nem követelhetette a II. rendű alperestől. A II. rendű alperesnek ilyen kötelezettsége a szerződés, illetve a jogviszonyukra vonatkozó anyagi jogi szabályok alapján nem volt. A már

teljesített megbízási díjakkal megegyező kártérítési követelés esetén pedig a bizonyítás a Pp. 265. § (1) bekezdésének a szabálya mellett, a Pp. 325. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelő okirati formában rögzített teljesítési igazolásokkal szemben a Pp. 325. § (3) bekezdése alapján is a felperest terhelte. A bizonyítási szükséghelyzet szabályának alkalmazására nem adott okot az sem, hogy a II. rendű alperes mellett a felperes a korábbi ügyvezetőjétől is követelte a kárának a megtérítését. A Fővárosi Ítéltábla ezért a felperes által hivatkozott BDT2022. 4535. számon közzétett döntéssel szemben az I. rendű alperes által megjelölt BH2020. 71. számon és BH2017. 122. számon közzétett döntésekben kifejtetteket találta irányadónak és a perbeli esetben alkalmazhatónak.

[27] Az elsőfokú bíróság ezért helyesen hagyta figyelmen kívül az állítási és bizonyítási szükséghelyzet szabályait. Az elsőfokú bíróság az eljárása során a Pp. 237. § (1) bekezdésének megfelelően helyesen hatott közre a felperes tényállításainak a tisztázásában, és a feleknek adott bizonyítással összefüggő tájékoztatása is helytálló volt. A Fővárosi Ítéltábla anyagi jogi álláspontja az elsőfokú bíróság álláspontjával megegyezett, ezért nem volt indok az anyagi pervezetéssel összefüggő intézkedésekre.

[28] Az elsőfokú bíróság a 38-II. számú végzésével helyesen, a Pp. 220. § (7) bekezdésének megfelelően határozott az I. rendű alperes által utólagos bizonyítás keretében csatolt brosúra figyelmen kívül hagyásáról. Ugyanakkor személy² és személy³ tanúk vallomása alapján helytállóan állapította meg, hogy a brosúrát a II. rendű alperes készítette, mégpedig a projekt lezárását megelőzően. A brosúra készítéssel összefüggő tevékenységek elvégzésének és időigényének a megcáfolására a tanúk vallomásával szemben a számla, és az ahhoz kapcsolódó teljesítési igazolás kiállításának időpontja és a teljesítés feltüntetett időszaka önmagában nem volt alkalmas. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a perben lefolytatott bizonyítás eredménye egyik alperes kártérítésre kötelezését sem alapozta meg, mert a perben rendelkezésre álló bizonyítékok azt támasztották alá, hogy az I. rendű alperes a felperes képviselőjére jogosult vezető tisztségviselőként a felperes érdekeinek megfelelő megbízási szerződést kötött a II. rendű alperessel, a II. rendű alperes pedig szerződésszerűen teljesítette a megbízási szerződést. A felperes a fellebbezésében nem jelölt meg olyan anyagi jogi jogszabálysértést, ami lehetővé tette volna az elsőfokú ítélet kereset szerinti megváltoztatását.

[29] A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[30] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése és 87. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő I. rendű alperes felszámított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest.

Dr. Lente Sándor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Csóka István s.k.

előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.

bíró